

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

6. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE VI

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: DR. DAGMARS ALLÉ 22
VALBY — KØBENHAVN, TELEFON: VALBY 828 x

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL IUEL

I Maanederne Juli og August er Marineforeningens Kontor lukket Lørdag og Mandag.

RIGETS BANNERS OVERRÆKKELSE TIL H. M. KONGEN PAA
VALDEMARSDAGEN DEN 15 JUNI 1919

Alle Magter havde forenet sig for at gøre den højtidfulde Overrækkelse af det af Danmarkssamfundet og talrige Bidragydere skænkede pragtfulde Banner til Hans Majestæt Kongen paa Amalienborg Slotsplads til en Begivenhed i vor nationale Historie. Den foregaaende Dags Regn og Rusk var afløst af det skønneste Sommervejr med blaa Himmel og drivende Skyer, og allerede fra den tidlige Morgen kunde man fornemme, at Hovedstaden var i Feststemning. Fra Kirkerne lød Koralerne, og oppe og nede lyste det 700-aarige Korsbanner med sine evig friske Farver, der som ingen andre stemmer med Sommer og Sol, og i sig selv ejer den Skønhed, som intet kan forandre. Allerede tidlig paa Dagen samledes de forskellige Foreninger og Laug med deres Bannere og Flag, og henimod Halvtolvtiden var Amalienborg Slotsplads og Gaderne deromkring et bølgende Menneskehav, der med Spænding ventede det store Øjeblik; vi mindes ikke siden det store Haandværkertogs Dage, at have set en saadan Repræsentation af alt, hvad Byen ejer af gamle og yngre Flag og Bannere fra saa at sige alt, hvad vor gamle Stad ejer af Korporationer og Laug, og da alle var opstillede i en lang Række fra Frederiksgade til Amaliegade foran Palæet, dannede de et Billede af storslaaet Virkning. Marineforeningens Flag fra Hoved- og Lokalforeningerne indtog ogsaa deres Plads i Rækken, og foran Palæets midterste Vindue og naaende fra Gaden op til Slotsbalkonens Rækværk, stod Rigsbanneret — det, hvormed Dagen drejede sig, og hvormed alles Øjne var rettede. Endnu var selve Dagen dækket, men under denne kunde man se det pragtfulde Fodstykke og Stangens underste Del, der med sin Lueforgyldning tilbagekastede Solens Straaler, og allerede nu var det muligt at glæde sig over det virkelige Pragtstykke, som saa mange gode Kræfter havde medvirket til at skabe — det var i Sandhed Kongen og Folket værdigt, og vil ogsaa finde en værdig Plads paa det nye Kongens og Folkets Kristiansborg, som et Tegn paa Samling og Vaagenhed i vort Folk i en urolig og splittet Tid, efter Verdensbegivenheder, hvor alle vel maa undres over og være taknemlige for, at vort Land og vort Folk blev sparet for Ulykken. Og som et saadant Paamindelsens Tegn maa dette Nationens Samlingstegn ogsaa opfattes af alle dem, som overhovedet tænker nationalt og føler sig som danske.

Paa Slaget 12 traadte Kongen ud paa den foran Palæets Stuevinduer byggede, med røde og hvide Dekorationer smykkede, Forhøjning, og umiddelbart efter, Dronningen, Kronprinsen og Prins Knud. Danmarkssamfundets Næstformand, Ingeniør Selding, tog derpaa Ordet, og efter en Omtale af Flagets Historie og Mindedagen lod han Dækket falde, medens et Gisp af Glæde og Beundring gik gennem den mægtige Menneskemængde. Han anmodede derpaa H. M. Kongen om at modtage Banneret, og overrakte Hans Majestæt det i en rød Maroquin-Rulle indlagte Dokument for Overgivelsen. Saa tonede »Der er et yndigt Land« ud over Pladsen, sunget af alle Tilstedeværende og fulgt af Hurraraab, og da Sangen var sluttet, indledede Studentersangerne og Gardens Musik den

pompøse Kantate, hvis Forfatter, Digteren *Axel Juul*, senere selv reciterede de direkte til Kongen henvendte Strofer.

Festligt klang Sangen ud mellem de gamle Slotsfløje, og Solo-stemmerne kom fuldt til deres Ret. Efter Kantatens Slutning tog Kongen under lydlos Stilhed Ordet. Hans kraftige Røst lød vidt ud over Pladsen, da han gav sit kongelige Ord paa, at den Gave, som han idag modtog, skulde blive vel forvaret og holdt i Ære, — og paa en yderst smuk Maade sluttede Hans Majestæt med de prægtige Ord af J. Helms Sang:

Men end er der Sang i Skoven
Højt bølger det røde Flag,
End er der en Gud foroven,
Som raader for Danmarks Sag.

Ingen blandt de 40—50 000 Tilhørere glemmer vist nogensinde hverken de kongelige Ord eller den voldsomme Jubel, som fulgte efter.

Imidlertid var det store Tog af 3000 Spejdere, som fra Rosenborg skulde paradere for Kongen, naaede til Frederiksgade paa dets Vej gennem Byen, og nede i denne Gade saa man nu de 10 Faner, som førtes i Togets Front. Langsomt trængte Fortroppen sig igennem Mængden, for efterhaanden i hurtigere Tempo til Riberhusmarchens Toner at svinge forbi Majestæten, hvem al denne Ungdoms raske Fremtræden øjensynlig glædede og morede. Det lange Tog sluttede med, at det norske og det svenske Militærkapel, som gæster vor By under det nordiske Musikstævne, viste Dagen og de Danske den Ære at paradere med. Under Folks Jubel og kraftige Haandklap gik disse to stoute Korps forbi — det var en smuk Opmærksomhed, som vi vil huske — og som vi tager for et Tegn paa den voksende Følelse af Nordens Samhørighed i Trængsler og i Glæder. Endnu engang tog Hans Majestæt Ordet for at udbringe et nifoldigt Leve for Fædrelandet — og trak sig derpaa tilbage, vinkende og smilende til den mægtige Forsamling.

Højtideligheden var forbi, men endnu længe efter trængtes Folk om Rigsbannerets Fot for paa nærmeste Hold at modtage Indtryk af dets Skønhed.

E. W. M.



AARHUS-KREDSSEN

afholdt Lørdag den 24. Maj sin første selskabelige Sammenkomst. Medlemmer med Damer samledes Kl. 8 og havde den Glæde at se som Gæster Kommandør *Kiær*, Chef for Krydseren *Valkyrien* og Kadetskolen, Skibets Næstkommanderende Kapt. A. *Topsoe-Jensen*, enkelte Officerer og Kadetter, endvidere nogle norske og svenske Skibskaptajner fra Skibe i Havnen. Efter at Formanden havde budt Velkommen, og Flaget under Udfoldelse af de kendte Cereemonier var hejst af Hs. kgl. Højhed Prins *Knud* bistaaet af en Kammerat fra *Valkyrien*, holdt Grosserer *Schou* fra København et interessant Foredrag, ledsaget af Lyshilleder, om en Rejse igennem Indien. Efter Foredraget samledes Medlemmerne og Gæster om et fælles Kaffebord og Resten af Aftenen tilbragtes i behageligt Samvær, hvor Musik, Sang og Taler vekslede. Alt i Alt var denne Kredsens første Sammenkomst præget af en saadan Karakter, at man tør vente mange fornøjelige Gentagelser, hvor Medlemmerne dels alene og dels med Damer vil tilbringe behagelige Timer i kammeratligt og selskabeligt Samvær, ligesom man tør vente god Til-

slutning til Foreningen. Den paafølgende Dag var Kredsen Medlemmer med Familier indbudt til at bese Valkyrien, og de, der fulgte Indbydelsen mødte hos Chefen, Officerer og alle ombord den største Elskværdighed og med Interesse blev det smukke Skib beset.



KOLDING-KREDSEN

indviede den 21. Maj ved en smuk Fest paa »Hotel Kronborg« det Flag, som Direktør Dreyer, Skovhøj, forinden sin Død havde skænket Foreningen. Højtideligheden overværedes af ca. 40 Medlemmer.

Formanden, Herredsfoged Will. E. Nielsen, bød Kammeraterne Velkommen og talte derefter i hjertelige Ord for Flaget og dets Betydning. Han fremhævede den stærke nationale Følelse, der havde besjælet den gamle Direktør, Flagets Giver, og bad dennes tilstedeværende Søn modtage Foreningens Tak for Gaven. Paa Kommandoordet: »Klar ved Flaget!« traadte to Flaggaster til, og paa Kommando: »Hejs Flaget!« gik dette til Tops til Tonerne af Honnørmarchen.

Vaabenbrødrenes Formand, Hospitalsforstander Jens Jensen, mindede om, at det i disse Dage var 30 Aar siden, Vaabenbrødrene købte Grunden her og højste deres Fane paa denne Plet. Han vilde understrege Herredsfogdens Tak til den gamle Direktør ved et lille Træk fra den Tid, da Læssøestenen skulde rejses. Man havde erfaret, at der paa Dir. Dreyers Mark laa en stor Sten, som egnede sig til et Minde, og bad ham overlade Selskabet denne. Jeg havde egentlig tænkt at rejse den til Minde om min i Udlandet afdøde Søn; men naar Vaabenbrødrene ønsker den i det nævnte Øjemed er den til Tjeneste. Kun henstiller jeg, at man indrømmer min Søns Navn en beskeden Plads paa Stenen, var hans Svar. Det gik man med Glæde ind paa, og paa Stenens Bagside finder man Navnet Axel Dreyer.

Direktør L. Dreyer takkede Marineforeningen for den Elskværdighed, hvormed den havde modtaget Faderens Gave, og udtalte sin Glæde over at være til Stede ved denne Lejlighed.

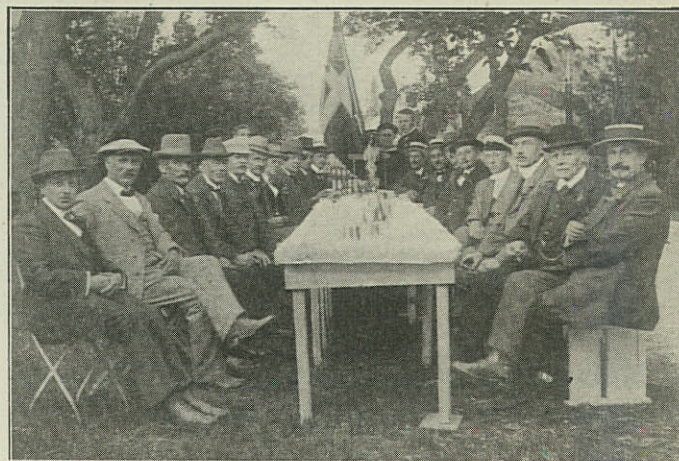
Derefter samledes Selskabet ved Kaffebordene, hvor man tilbragte et Par Timer i hyggeligt Samvær med Tale og Sang.

SAXKØBING-KREDSEN

afholdt Tirsdag den 29. Maj en meget vellykket Udflugt til Fejø. Man sejlede fra Saxkøbing Havn Kl. 1 Eft., og skønt det blæste en stiv Kuling, kunde det dog ikke afholde et eneste af Medlemmerne fra at gaa om Bord. Turen gik ogsaa godt uden Vand paa Dækket, indtil En — Fuldbefaren — fik fat i Roret. Baaden kom da pludselig tvers i Søen, og de fleste fik lidt Saltvand at smage paa. Ved Ankomsten til Fejø var der god Appetit til Kaffen og senere til Aftensmaden.

Paa Hjemturen peb en forhenværende Lanternegast: klar ved Flaget — og det blev strøget med fuld Honnør. Ankomst til Saxkøbing igen Kl. 11.

Ialt en vellykket Tur, som Kredsen en anden Gang vil gøre om, men saa vil vi have Damerne med.



Ved Kaffen paa Fejø.



NYE MEDLEMMER

Aarg. f. aarf. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse	Aarg. f. aarf. Værnepl.	Navn	Stilling	Adresse
1914	Andersen, M.	Mejeribestyrer	Veflinge		Malmer, A. F. V.	Toldassistent	Sakskøbing
1888	—, Martin, Peter	Kusk	Randers		(Hallendrup pr.		
1917	—, Poul	Mejeribestyrer	Ejby, Odense	1886	Martensen, N. H.		Randers
				1882	Meyer, Henrik, Chr.	Tømmer	Frederikssund
1887	Bech, Eman	Fiskehandler	Kbh.	1916	Mortensen, K.	Arbejdsmand	Randers
	Berg, H. C. V.	Direktør	Svendborg	1915	— K.	Portør	—
1918	Blum, Tage	Skibskonstrukt.	—	1900	Munksgård-Nielsen, O.	Maskinfabr.	—
	Brydegaard	Gaardejer	(St. Jørgens pr.		Møller, Valdm. Fr.	Direktør	Svendborg
			(Svendborg				
1895	Christensen, Carl, And.	Maskinarbejder	Randers	1873	Nielsen, A. C.	Møller	Randers
1901	—, Niels	Lods	(Udbyhøj pr.	1900	—, Joh. Chr.	Maskinmester	Kbh.
			(Ørsted				
1918	Faaborg, Rich., A.	Maler	Frederikssund	1882	—, J. Niels	Landmand	(Landerslev pr.
	Fönss, Eggers, Basse	Proprietær	(Helnæsgaard		—, N. P.	Skibsfører	Svendborg
			(pr. Ebberup St.	1915	—, Peder, Emil	Skibsfører	Randers
	Grönbeck, L. R., R. af D.	(Rtm. Udskriv-)	Svendborg	1882	Nisted, R.	Lods	Aarhus
		(ningschef)					
	Hansen, A	Sognefoged	(Ll. Hagelse pr.	1918	Olsen, Martin A.	Barber	Randers
			(Fr.sund	1896	—, Svend	Økonom	Kbh.
			(Draaby pr.	1906	—, Thorv.	Kelner	Nyborg
1887	—, Chr. Ebbesen	Landmand	(Jægerspris				
			(Nyborg				
1902	—, F. W.	Kelner	Nyborg	1914	Person, K.	Barber	Randers
	—, Friis	Hotelejer	Sakskøbing		Petersen, And.	Fisker	Lyø, Faaborg
1885	—, Hans S.	Slagtermester	Aarhus	1912	—, I. P. A.	Maskinarbejder	Gedser
1889	—, H. B.	Sejlmagermester	—		—, L.	Købmand	Sakskøbing
				1912	—, Otto		Svendborg
1912	—, Marius O.	Husmand	(Draaby Mark		—, P. M.	Styrmand	Aarhus
			(pr. Jægerspris	1902-03	—, S. M.	Bødker	Allingaaero
1890	—, Preben	Fotograf	Randers	1884	—, S. M.	Skræder	Randers
1888	—, Rasmus	Speditør	Nyborg	1916	Poulsen, Mads, Peder.		
	Heilmann, L. P.	Læge	Aarhus				
1908	Holstøe, Knud	Ingeniør	—		Rasmussen, Jørg. Hansen	Mejeribestyrer	Lyø, Faaborg
1918	Hougaard, K. Chr. H.	Glarimester	Randers				
					Schmidt, Carl	Købmand	Randers
1903	Jochumsen, H. E.	Kroejer	Korinth	1882	Stephensen, André.	Økonom	—
1892	Juhl, Victor, E.	Grosserer	Kbh.				
				1914	Thorup, Karl Chr.	Parber	—
	Larsen, Herluf	Direktør	Svendborg		Vinther	Kontorchef	Aarhus
1887	—, Lars	Skibsfører	Kbh.				
1916	—, N. P.	Viktualiehandl.	Nyborg				



»SANGE OM DANNEBROG«

Paa V. Pios Forlag er i disse Dage udkommet en smukt udstyret lille Bog: »Sange om Dannebrog« af *Axel Juel*, indeholdende blandt andre Digte til Flagets Ære den Række Vers, der anvendtes som Kantate paa Valdemarsdagen den 15. Juni ved Overdragelsen af Rigets Banner til Hans Majestæt Kongen.

Axel Juels Poesi vil være »Under Dannebrog«s Læsere vel bekendt, ikke mindst hans Marinedigtsamling: »Himmel og Hav«, og der skal derfor kun her bemærkes, at »Sange om Dannebrog« paa Baggrund af en Hyldest til

Danmark skildrer vort Flags Opstaaen og Betydning gennem Tiderne i en Række pompøse og dog inderlige Digte, som bærer Præg af deres Digtets bedste Egenskaber, der af *Georg Brandes* er karakteriseret saaledes: han er i Ordets bedste Forstand *folkelig* samtidig med at han er i Ordets bedste Forstand *fornem*.

Vi kan da paa det bedste anbefale Bogen til alle, der føler varmt for vort Fædreland, vort Flag og vore historiske Minder.

Ew.



AF AXEL JUELS KANTATE VED OVERDRAGELSEN AF RIGETS BANNER

SLAGET VED LYNDANIS

Kampen for Korset har kaldet til Leding
Stormænd og Bisper og Borger i By:
Langskibe glider fra Strand og fra Beding,
rustes for Korset og Danernes Ry.
Korskampen kalder, og tusinde Skibe
sendes af Slesvig og Viborg og Ribe,
Aalborg og Aarhus — Sjælland og Skaane — —
Sejlene hvidne og Søerne blaane.
Aldrig i Norden en Flaade saa mægtig
drog over Bølgerne, straalende prægtig.
Se, det er Danmark, der glider til Vands,
Konge og Hirdmænd og Bisper og Klerke;
under det hellige, viede Mærke
Korsbrødre af Sankte Hans.

Skumringen sænker sig blidt over Landet,
sletter Sankt Viti indviede Dag;
Storflaaden hviler derude paa Vandet,
Krigeren nyder sin Nadver i Mag.
Lejren paa Lyndanis Klinten er stille —
fjernt fra et Telt høres Munke at spille;
Sværdridder-Tegnet, hist paa sin Stage
fulgte Theoderik, ældet af Dage,
han, der som Bisp skal de kristnede lede —
bøjer han nu sine Knæ for at bede,
takke sin Gud, der har opfyldt hans Haab,
kuet de Vantro i Frygt for den Stærke,
samlet dem trindt om de Troendes Mærke
og om den lutrende Daab — —

Da rejser en Larm sig,
mangfoldig — en Raaben
der gribes til Vaaben —
Hegnene sprænges,
Boderne væltes,
Teltene flænges —
Esterne! Esterne!
Danerne trænges —
Bispen Theoderik,
gammel og graanet,
dødsmærket, daanet!
Slumrende slæbes
ud for at dræbes,
Vaagnende famler
ud efter Sværdet —
Høvdinge samler
Krigernes Skarer —
Hærraab og Skrig:
Død over Esterne!
Død over Svig!

Volmer den straalende
frem kommer sprængende,
søndrende, slængende
alt over Ende,
kan dog ej vende
Lykken for Danerne,
stakket kun standser
Hedningeskaren
de fældede Lanser.
Vitslav den kække,

Fyrsten af Rygen,
næppe kan dække
Danerne Flanken —
Se, se paa Banken
højt over Lejren
Ærkebisp Anders,
der beder for Sejren,
vender Guds Harmes,
Bisperne støtter,
hans segnende Arme —
ser eller aner:
synker de, viger
de kæmpende Daner,
hæves de højt,
holder dødrætte ud:
Hellige Fader,
han taler med Gud!

Hvem kommer jagende,
huggende, bragende,
Ester nedmejende,
foran sig fejende,
Korsbanner svingende,
Sejersmod bringende —
Kæmper fremstimplende
jubilende, svimlende:
Herren selv fører os —
— Herren bønholder os —
Herren selv kendte os,
se, se, han sendte os
Flaget fra Himlene!



DANNEBROG

Dannebrog! den danske Nations smukke Symbol, det Tegn, hvorunder saa ofte alle gode Kræfter i det danske Folk er samlet i Farens Stund, og hvorunder saa mangen hæderfuld Heltedåd er udkæmpet, det Tegn, hvorunder vor Skibsfart og Handel med Held kæmper paa fredelig Vis i Nationernes store Kappestrid hele Jordkloden over.

Intet Under at enhver bevidst dansk Mand og Kvinde føler en inderlig Kærlighed til vort Flag og er glad og stolt over at kunne vise Dannebrog dyb Ærbødighed og Respekt!

I den danske Flaade, hvor Dannebrog har sine stolte Traditioner, vises der som bekendt Flaget Ærbødighed, hvorom vidner det smukke Ceremoniel, hvormed Flaget hejses og nedhales. Enhver, der har overværet Flagets Hejsning i en dansk Orlogsmand, medens Skansevagten præsenterer Gevær til Fanemarchens højtidelige Toner, og alle Mand blotter Hovederne, glemmer det aldrig igen.

At Marineforeningen har optaget denne smukke Skik ved sine Møder, vidner om, at dens Medlemmer i særlig Grad føler den Ærbødighed, vi skylder vort gamle Flag. Det kunde maaske derfor interessere »Under Dannebrog«s Læsere i Aar, da Dannebrog fylder 700 Aar, at høre lidt om vort Flags Historie.

* * *

Oprindelsen til de nuværende Nationsflag maa søges helt tilbage i Begyndelsen af den historiske Tid. Holder vi os til Nordens Historie, finder man de første Afbildninger af et Slags Banner omkring Aar 900, men allerede længe før den Tid anvendtes i Krigene Samlingsmærker. Et saadant Samlingsmærke eller »Mærkestegn« bestod af et oprejst Spyd, hvortil var fastgjort en eller anden kendelig Genstand, og førtes af selve Anføreren; dets oprindelige Bestemmelse var at betegne et vist Punkt, hvorom man, selv midt under Slaget, kunde samle sig, og hvorfra man med forenede Kræfter kunde angribe eller modstaa Fjenden. Men da man snart mærkede den store Nytte, et saadant Tegn ydede, forbandt man mystisk-religiøse Begreber dermed, samtidig med at man begyndte at anvende Figurer af Dyr eller Bannere, prydet med forskellige Dyrebilleder. Disse Bannere indviedes undertiden ved religiøse Ceremonier og der tillagdes dem en vis guddommelig Kraft. Om Ragnar Lodbrog fortælles, at hans Døtre havde vævet et Banner til ham, hvori der var en Ravens Billede (en af Odins to helige Ravne, Hugin og Munin), og Sagnet tilføjer, at naar Raven flagrede, skulde de Danske sejre, men lod den sine Vinger hænge, betød det Nederlag eller Tab.

Ravnemærket spillede en meget stor Rolle i Vikingetiden og træffes bl. a. paa Mønter præget omkring Aar 940. Det var ogsaa under Ravnemærket, de Danske vandt Sejren ved Essex (1016), og det er sandsynligvis ført af de Danske lige til Aar 1100.

Banneret havde fra først af været et rent militært Tegn, som senere tillagdes en hellig Kraft, men efterhaanden blev det tillige et Symbol paa Magt og Herredømme. Kongen, som ikke havde nogen fast Residens, var nødt til i Fredstider at drage rundt i Landet for at holde Ting og dømme i Stridigheder. Da han nu dels stadig maatte være forberedt paa en Krig, og dels maatte kunne plante sit Banner, hvor Folket skulde forsamles, maatte han altid føre Banneret med sig.

Men næppe var Banneret derved blevet et udvortes Kendetegn paa Magt og Myndighed, førend de større Lensmænd fordrede Ret til ogsaa at føre et Banner indenfor deres Len og lade deres Undersaatter sværge Bannerets Herre Lydighed og Troskab. Ganske naturligt er det, at Hertugernes, Grevernes og Jarlernes Sønner, — da Vær-

dighederne blev arvelige, — anvender de samme Bannermærker som deres Fædre, thi derved bliver de lettere kendte af deres Undersaatter og maaske agtet højere. Et saaledes opstaaet Slægts-Bannermærke bliver saa godt som altid det samme som Slægtens Skjoldmærke.

I Stedet for Bannerne, der var lodret nedhængende fra en vandret Tværstang, gaar man efterhaanden over til at anvende Faner, direkte befæstet til Stangen, men i Slutningen af Middelalderen er Bannerformen igen den almindeligste, vel nok for at lade det ofte overdaadige Broderi komme bedre til sin Ret. Baade Bannere og Faner havde meget forskellige Faconer, Stütflag, spidst udløbende, trekantede, eller forsynede med en eller flere Tunger, flere jo højere Ejermændens Rang var. Saaledes ses paa Bayeuxtapet, der er egenhændig broderet af Vilhelm Erobrerens Hustru Mathilde, Hertugens eget Flag prydet med fire Splitter, medens Ridderne maa nøjes med tre. Dette Flag er ogsaa interessant ved, at det har Korset som Mærke, gult paa hvid Bund, og at Vilhelm fik det af Kirken til sit Togt mod Harald Godvins.

Ellers brugte Kongerne som Regel ligesom Adelsmændene deres Skjoldmærke i Banneret, og Kongens Banner blev Landets Hovedbanner. Valdemar Sejler førte tre Løver i sit Skjold og anvendte i hvert Fald før 1215 ligeledes et Løvebanner.

* * *

Vi nærmer os nu Aaret 1219, til hvilket almindeligvis henføres det smukke Sagn om den røde Dug med det hvide Kors, der af Gud sendtes ned til vor Hær, da den var paa Nippet til at bukke under for Esternes Overmagt, og opflammede de Danske Mod og Kræfter saaledes, at Nederlaget forvandlede til en glimrende Sejr. Men paa hvilken Tid Sagnet er opstaaet vides ikke bestemt, idet hverken Samtiden eller den nærmeste Eftertid omtaler det. Over 300 Aar maa vi søge frem i Tiden for at finde noget derom. Den mundtlige Overlevering har saaledes haft frit Spillerum saa længe, at det ikke er underligt, at de forskellige Beretninger ikke stemmer fuldstændig overens.

Om Ordet *Dannebrog* oplyser A. D. Jørgensen at »Brog« betyder Klæde og »Danebrog« altsaa Danernes Klæde eller Dug. En lignende Betydning af Brog haves i »Rorbrog« i et Skib.

Den første Gang Dannebrog og Sagnet omtales, er i et latinsk Skrift fra 1527, hvor Flaget betegnes som den niende blandt Danmarks tolv Ypperligheder (Beliggenhed, Historie, Folk o. s. v.). Omtrent samtidig omtaler den danske Krønikeskriver Christian Pedersen et Banner kaldet Dannebrog, som Erik af Pommern tog med sig til Gulland; Banneret havde Gud sendt danske Mænd med en Engel.

Senere nævnes Sagnet af Historieskriverne Peder Olsen og Arild Hvitfeldt; den første henfører det et Sted til 1219 et andet Sted til 1208 ved Felin i Lifland. Arild Hvitfeldt anfører, at Slaget stod i Byen Wolmar — der ligeledes ligger i Lifland ikke langt fra Riga, men antagelig først anlagt i Aaret 1286 — hvilket maa være Forklaringen paa, at der under det her gengivne Kobberstik staar Slaget ved Wolmar, medens den senere Tids Forskninger har omstødt denne Overlevering.

Kobberstikket, hvorefter nærværende Reproduktion er taget, er velvilligst overladt Artiklens Udarbejder til dette Brug af det kgl. danske Søkartarkiv, som ejer Pladen dertil.

Naar Litteraturen saaledes ikke giver fuld Oplysning om Dannebrogens Oprindelse, er det naturligt ogsaa at undersøge, hvad der er opbevaret af Segl og andre Afbildninger fra hine fjærne Tider. I Aarhundrederne nærmest efter 1219 spores Dannebrog ikke, men i den nye Opgangstid i det 14. Aarhundrede kommer det frem. Valdemar Atterdags Segl — »tyl Danælough«, der anvendtes til Sager, som



angik Daneloven, — er korsdelt, men den tidligste Fremstilling af Dannebrog som dansk Rigsbanner er fra Dronning Margretes Tid i de Majestætssegl, som Erik af Pomern førte som hendes Medregent, og hvorefter det ældste kendte Eksempel er fra 1397; de tre danske Kongeløver griber med Poterne om Dannebrog's Bannerstang, Flagdugen er kvadratisk, medens det oprindelige Dannebrog antagelig har været et Splitflag, saaledes som det ses paa det frisiske Landskab Eveischips Segl fra 1414, som forestiller et Skib, fra hvis Mastetop der vajer et splittet Dannebrog'sflag.

Vi finder imidlertid Dannebrog's Mærke anvendt jævnsides med Kongeskjoldets Løver paa et Sted i Udlandet hvor disse to Insigniers Forekomst i Forening, maa føre os langt tilbage i Tiden, nemlig i Reval. De ses anvendt som Stadens Mærke, det hvide Kors paa det røde Felt særlig som Øvrighedens Tegn, i det mindre Bysegl; Kømandslavet viser endnu i vore Dage ved festlige Optog det danske Flag, og det findes med sine gamle Farver fra det 15. Aarhundrede i Raadets Kapel. Under Valdemar Atterdag opløstes Estlands Forbindelse med Danmark, saa Optagelsen af de danske Kendemærker i disse Egne maa gaa længere tilbage, og falder uden Tvivl paa en Tid, da Forbindelsen var mere inderlig. Vi maa paa denne Maade tilbage til det foregaaende Aarhundrede, nær op mod Valdemar Sejrs Dage, samme Tid paa hvilken Rigets andre Købstæder valgte deres Mærker, og de danske Løver optoges som Del deraf saavel i jyske som skaanske Byer.

De danske Aarbøger beretter enstemmigt, at Valdemar Sejrs i Sommeren 1219 drog til Estland med en Flaade paa 1500 Skibe. Henrik af Letlands Krønike skrevet ca. 1226 fortæller nærmere om Tildragelserne paa dette Togt.

Kong Valdemar, siger han, lagde til ved Lyndanisse, en gammel Borg ved en smuk men farlig Bugt ved Estlands »Klint«; den blev sløjft og Opførelsen af en ny paabegyndt. De nærmeste Stammer samlede en stor Hær og sendte deres Høvdinge til Kongen med Fredstilbud; han

troede deres Ord, skønt de ikke var ment. Sendebudene gav han Gaver og hans Biskopper døbte dem. I Følge med Kongen var hans Lensmand Vitslav fra Rügen, Ærkebiskop Andreas Suneson og de tre Biskopper; Kansleren Niels fra Slesvig Ebbe fra Aarhus og Theoderik, der var indviet til Estland.

Tre Dage efter kom imidlertid Høvdingene tilbage med deres Hær, og om Aftenen efter Nadveren overfaldt de Lejren fra flere Sider paa en Gang. Nogle stormede straks hen til Theoderiks Telt og dræbte ham paa Stedet i den Tro, at det var Kongen, og mangen blev hugget ned. Da vendte Vitslav, der med sine Vender stod i Dalfløret fra Klinten ned til Stranden, sig mod Hedningerne og slog dem paa Flugt. De Danske begyndte at samle sig, og Kongen kom til Stede med sit Mandskab, deriblandt ogsaa en Del Tyskere, og efter en blodig Kamp blev Esterne slaaet paa Flugt og over 1000 dræbte. Valdemar lod sin Kapellan Viscelin indvie til Theoderiks Efterfølger og drog hjem igen efter at have fuldført Borgens Opførelse; Biskopperne derimod med deres Mandskab blev i Landet og fuldendte dettes Underkastelse under Kronen og Korset.

Rimeligvis kendte Krønikeskriveren kun Kampen af en af de Tyskeres Fortælling, der havde været med, og den er saa summarisk, at det, at Dannebrog ikke nævnes, ingenlunde udelukker, at der dog kan være sket noget i det Slag, som gav Anledning til Dannebrogssagnet.

I de danske Sagn, (først optegnede i det før omtalte Skrift fra 1527), hentydes der til, at Kongen kun vandt Sejrs ved et Mirakkel. Det tilskrives dels hans Ydmygelse for Bisperne og dels Jærtegnet fra Himlen, da Dannebrog svævede ned, medens en Røst hørtes, der lovede de Danske Sejrs saa ofte de løftede dette Banner overfor deres Fjender. Men klart fremgaar det, at der til St. Viti og Modesti Dag (15. Juni) knyttede sig Mindet om en skæbnsvanger Kamp mod en stor Overmagt, i hvilken de Danske kun ved Guds særlige Miskundhed overvandt deres Fjender.

* * *

Dannebrog kan saaledes føres tilbage til Valdemar Sejrs Tid, og dets Fødselsdag kan med megen Berettigelse sættes til den 15. Juni 1219. Dannebrog er herefter Danmarks Hovedbanner, men Landets Flag i den nuværende Betydning af Ordet, er det langt fra endnu. Om dets Anvendelse i de følgende Aarhundreder vides ikke meget, maaske fordi det antagelig i lang Tid nærmest har været betragtet som et helligt Banner og derfor kun sjældent anvendt, men under Margrethe vides Dannebrog at være Hovedflaget i Norden. Ejendommeligt er det, at det ikke var til en bestemt Form af Fanedugen, at Navnet Dannebrog oprindelig knyttedes. Hovedsagen var Mærket, det hvide Kors paa det røde Felt, saaledes ses paa Titelbladet til Christiørn Pedersens Saxo fra 1514 Dannebrogspanen som en vimpelformet Dug med et Korsskjold.

Særlig interessant er et stort Flag, der fra gammel Tid gemmes i Mariakirken i Lübeck. Dets hele Art og Udstyr viser hen til Unionstiden, og med stor Sandsynlighed kan det henføres til et Søslag i Aaret 1427 mellem lybske Skibe og andre Hansafartøjer og den danske Flaade i Øresund. Kampen var i sin Helhed ulykkelig for Hansaen, men det lykkedes Lybekkeren Goswejn Gryll at tage et dansk Skib, hvorfra Flaget vistnok maa stamme. Det er meget stort, $4\frac{1}{2}$ m langt, og efter al Sandsynlighed et Skibsflag. Det viser et smalt hvidt Kors i rød Bund; i de fire Felter ses Vaabenmærkerne for Danmark, Sverige og Norge samt et Mærke med en Grib for »Slavernes Konge«. I et større Felt nærmest Stangen findes et Billede af Jomfru Maria og Sct. Jacob, efter hvem Skibet antagelig har været opkaldt.

Dannebrog siges flere Gange i det 15. Aarhundrede at være tabt til Svenskerne, og dette kan ikke undre, naar alle danske Hærafdelinger paa den Tid førte Rigets Banner, men selve Originalen har sikkert været ophængt et Sted, skjult for Menigmands Øje; enten i Rigets Dressel paa Kallundborg Slot, i Lunde Kirkes Skatkammer, eller maaske i Slesvigs Domkirke. En Efterretning fra Kristian den 1's Hyldning i 1448 tyder paa, at det har været et gennem Tiderne gentaget Led af Hyldningsakten, at Ærkebiskoppen til den nyvalgte Konge overrakte det himmelfaldne Rigsbanner, »Symbolet paa den højeste Myndighed til at samle Riget og Folket indadtil og udadtil«. Men netop fordi selve det originale Banner saa sjældent blev udfoldet, udspandt der sig i Middelalderens Slutning Rygter om, at Originalen allerede var bortkommen paa Erik af Pommerns Tid, medens der efter Reformationen gik Fragsagn om, at den var tabt ved Hemmingsted i Ditmarsken Aar 1500. Det sidste er vel nok det sandsynligste, særlig naar man tænker sig Dannebrog medtaget af Kongen i Ditmarskerfejden som et helligt, sejrsvarslende Relikvie, svarende til »Kong Eriks Banner« som Sten Sture 1495 havde laant af Ærkebiskoppen i Upsala mod de hedenske Russere. Den 300 Aar gamle Fane har jo ikke egnet sig til at udfoldes som Hovedbanner i en Krig. Kong Hans var ikke saa heldig som Sten Sture at kunne føre Relikvien med tilbage, og al Tale om og Tro paa Relikvien forstummede ikke længe efter.

I Aaret 1559 krævedes de i Ditmarsken tabte Bannere tilbage, men af den gamle Dannebrogspane var da kun »et Stykke« tilbage, og »Det var næsten ødelagt af Fugtighed og Ælde«. Deri laa maaske Grunden til, at denne Trofæ ikke førtes til Hovedstaden, men deponeredes som et hiistorisk Relikvie i Slesvigs Domkirke, Hertugdømmernes Hovedkirke. Efter Ulrick Petersen er de sidste Rester gaaet til Grunde ca. Aar 1660.

* * *

Dannebrog's korsmærkede Dug har fra Middelalderens Slutning og til den Dag i Dag vajet fra alle de Skibe, der hørte hjemme i danske Havne; i Hæren har Forholdene derimod været anderledes.

Paa Afbildninger af Krigsscener fra Slutningen af det 16. Aarhundrede ses, at den ældre Skik, at Fyrstens Vaa-

benflag anvendtes som Krigshærens Mærke, paany gør sig gældende, idet det tværstribede oldenborgske Mærke kan findes ført som Hovedbanner i Stedet for Dannebrog. Paa Frederik den 2's Sarkofag i Roskilde Domkirke ses Dannebrog gennemgaaende som Rytterstandart, men kun i et Tilfælde som Fodfolksfane, og da er de to yderste Hjørner afrundede.

I lang Tid anvendte Hæren nu forskelligfarvede Faner uden noget egentligt System. Senere findes det hvide Kors paa den røde Bund anbragt som et beskedent lille Hjørnemærke, men først i Aaret 1842 blev Dannebrog paany normeret som den danske Hærs Fællesmærke. Dette mærkelige Forhold maa vel nærmest finde sin Forklaring deri, at Hæren i lange Tider mest bestod af fremmede Lejetropper og først under Frederik den 6. blev virkelig national, medens Flaaden altid har været dansk, og af denne Grund op igennem Tiderne har haft langt større Betydning for Nationen end Hæren. Dette gælder lige fra Vikingetiden gennem Middelalderens Kampe med Venderne og Hansaen og Kampene om Herredømmet i Østersøen til den store Fredsperiode i det 18. Aarhundrede, i hvilket Danmarks Handel genopstod og blomstrede op til en hidtil ukendt Størrelse og Betydning, fordi Danmark ved sin betydelige Flaade og dygtig Statsmandskunst forstod at hævde sig og bevare sin Neutralitet.

Det Dannebrog der anvendtes i Flaaden i det 15. og 16. Aarhundrede, var som Regel Stutflag, men Splitflag har dog ogsaa været anvendt, hvilket kan ses paa Billeder af Orlogsskibe paa Frederik den 2's Sarkofag, men det indførtes først obligatorisk i Marinen i det 17. Aarhundrede under Kristian den 4. Det rene Splitflag var oprindelig Kongens eget Flag, det gik derefter over til at føres paa Kongens Ejendom, saaledes paa Kronborg, og det kom naturligvis ogsaa til at føres af Kongens Skibe, men først i Slutningen af det 18. Aarhundrede omtales det officielt som Orlogssflag. Ved Forordningen af 1690 og 1696 forbød Christian den 5. alle Koffardiskibe, det asiatiske og det guinesisk-vestindiske Compagnis Skibe undtagne, at føre Splitflag. Ved kongelig Forordning af 1748 bestemtes, at det danske Koffardiflag »skal være rødt med hvidt Kors uden Split. Korsets Bredde $\frac{1}{7}$ af Standerliget, de inderste Firkanter skal være kvadratiske, de yderste $1\frac{1}{2}$ Gang saa lange som de inderste«. Disse Regler gælder den Dag i Dag. Splitflagets Dimensioner er de samme for Korsets og Kvadraternes Vedkommende, Længden af de yderste Felter er $1\frac{1}{4}$ Gange Længden af de inderste og Fligenes Længde er $1\frac{1}{2}$ Gange Længden af de yderste Felter.

I 1859 blev det bestemt, at Fartøjer under Københavns Fortifikation skulde føre Splitflag med Mærket K. F. og Krone over, men denne Bestemmelse er efterhaanden gaaet over til at Landskrigsmagtens Fartøjer — ligesom Søforterne — fører rent Splitflag. For Flagføring til Søs gælder ellers de Aarhundreder gamle Regler, at det rene Splitflag kun maa føres af Orlogsskibe og Koffardiflaget af Handelsskibe. Hertil er saa kommet en Række Resolutioner, den første fra 1778, hvorved der for saa godt som alle Statsinstitutioners Skibe forordnes Splitflag med Mærke og Bogstaver, der angiver den paagældende Institution. Endvidere har enkelte private Institutioner erholdt Tilladelse til at føre lignende Splitflag som Nationsflag paa Søen.

Brugen af Flag paa Landjorden var ikke almindelig før 1848. I Aaret 1834 blev det endog forbudt at føre Flag fra Hus, og denne Bestemmelse blev først i 1854 forandret derhen, at det blev tilladt at hejse Dannebrog uden Split, hvorimod almindelig Tilladelse til at hejse fremmede Nationsflag egentlig aldrig er givet. Det rene Splitflag har fra gammel Tid vajet paa Orlogsværftet og fra Marinens Etablissementer samt fra Rigets Fæstninger; men fra Midten af det 19. Aarhundrede er det blevet benyttet til Flagning fra alle Statsinstitutioners Bygninger, baade militære og civile, og det rene Splitflag er derfor i manges Bevidsthed gaaet over til at blive et Statsflag. Mærkelig nok

har en Del private Foreninger og Institutioner faaet Tilladelse til at føre rent Splitflag i Land, og endnu mærkeligere er det, at Flagmagerne har Tilladelse til at benytte Splitflaget som Skilt.

For ca. 15 Aar siden nedsattes en Flagkommission, hvis Arbejde dog aldrig blev til Lov. Den svenske Flagkommission derimod fik indført den gamle karolinske Farve og forbudt alle andre end Orlogsmarinen at føre Statsflaget med Split. Selv Postskibene fører en Stander med Posthorn og Stutflag.

* * *

Trods sin udsatte Beliggenhed er Danmark et af de faa Lande i Europa, der har formaaet uafbrudt at bevare sin egen Selvstændighed. Under den sidste store Verdenskrig har Danmarks Stilling ikke været mindre vanskelig end under de tidligere Krige mellem England og Kontinentet, men Dannebrog vedblev at vaje paa Havene, og danske Søfolk har modig trodset alle Farer, langt frygteligere end fordums Kapere og Sørøvere, og derved bragt Velstand og Fornødenheder til Fædrelandet. Orlogsmarinen har vel maattet indskrænke sig til den Opgave, den magtede, at bevogte vore hjemlige Farvande og Neutralitets-

foranstaltninger, men netop derved holdtes maaske Danmark udenfor Krigen, saaledes at det kunde høste Fredens Velsignelser.

Handelsflaget og Orlogsflaget har saaledes vidst at støtte hinanden til Nationens Bedste, om end paa en anden Maade end forhen, da Orlogsskibene konvojerede Koffardiskibene og beskyttede dem baade mod Kapere og Sørøvere og endog mod Opbringelse fra Verdens største Sømagts Side. Hvad Fremtiden vil bringe, ved ingen, men forhaabentlig vil nye Handelsforbindelser blive oprettet, baade med de gamle Nationer og de nye Stater, Polen, Litauen, Ukraine, Letland, Estland og Kurland, der alle vil rette Blikket udover Østersøen for at finde et centralt Punkt der. Vort Koffardiflag vil blive Pioneren, men det vil være til umaadelig Støtte baade for vore hjemlige Handelskompagnier og vore Landsmænd i Udlandet, om vort Orlogsflag — Statens Symbol — kan vises med en vis Autoritet paa de nye Pladser.

Gid da Dannebrog fra vore Koffardiskibes og Orlogsskibes Flagspil og Gafler maa vedblive at vaje med Ære paa alle Have.

J. H. MÆGAARD,
Premierløjtnant i Flaaden.



»OM DANNEBROG JEG VED —!«

Om Dannebrog jeg ved,
det faldt fra Himlen ned.
Det flager i vor Havn
og fra Soldatens Favn,
og ingen anden Fane har
som den sit eget Navn.

Saaledes synger *Peter Faber* Dannebrogens Pris for os i den herlige, gamle Soldatersang »Den tapre Landsoldat«. Lad os da, i Anledning af 700 Aarsdagen for Indstiftelsen af vort Flag, i Erindringen fæste Blikket paa nogle af de mest fremtrædende Begivenheder i vor Historie, hvor Dannebrog har vajet over vort Folk, idet vi siger: om Dannebrog vi ved!

* * *

Østersøens vuggende Bølger har baaret Valdemar Sejrs vældige Flaade til Estlands fjerne Kyst, hvor Reval, »de danskes Stad«, nu ligger. Kong Valdemar har taget Korset »til Ære for den hellige Jomfru og til sine Synders Forladelse«, for at tugte Hedningerne mod Øst og for at føre dem ind i Guds Rige. Derfor er der saa mange høje og lave Gejstlige ombord paa Danerkongens Flaade.

Men trods mange Tegn paa Venlighed lurker dog Hedningene paa Hævn. Da den 15. Juni 1219 gaar paa Hæld stormer Estlænderne frem fra alle Sider mod Kongens Lejr. Kampen bliver haard; Forvirringen vokser; Danskerne flygter. Men under Kampens Bulder beder Ærkebiskop Andreas Sunesøn og hans Præster til Gud om Naade for Danerkongens Sag, og da daler et rødt og hvidt Korsbanner fra Himlen. Og fra Luften taler en Røst: »Naar dette Tegn bæres højt, skulle I sejre!« Da Danskerne nu fører det himmelfaldne Banner frem i Spidsen af Hæren vakler Fjendernes Skarer — og Danskerne vinder deres første Sejr under det røde Dannebrogshvide Kors.

* * *

Den 20. Juli 1397 er mange mægtige Herrer, fra hele Norden, samlede i Sanct Christoffers Gildestue, i Kalmars gamle Bydel. Dronning Margrethe, som en Maaned forinden har ladet sin Søstersøn Erik krone i Upsala til Konge i Nordens tre Riger, træder ind i Salen, hilst ærbødigt af adelige og gejstlige og fulgt af et stort Følge, med

Dannebrog baaret forrest i Skaren af Landets trofaste Mænd. Inden Nordens kloge Dronning forlader Salen, har Herrerne sluttet sig til hendes Forslag om, at de tre nordiske Riger skal samles i een Union, til fælles Hjælp og fælles Forsvar.

* * *

Det er midt i den strengeste Vintertid i Aaret 1500; Frosten har gjort de usle Veje i Ditmarskernes Land farbare for Kong Hans' prægtige Hær. Langt ude i det flade Landskab fylker Bondeskarerne sig, for at trodse Danerkongen.

Hæren, der drager frem, er smykket med gyldne Rustninger og Ædelstene, og rede til at drage bort med det store Bytte, der ventes. Da kaster Skæbnen sin Terning: Vinden gaar om i Nordvest, med Tø og Regn ifølge, saa Vejene forvandles til dyndfyldte Grøfter. Hæren stormer; Lykken vender sig, og Ditmarskens Bønder knuser Danskerne prægtige Hær. Forrest i Kampen rider Marsken Hans Ahlefeldt med det himmelfaldne Dannebrog, kæmpende med uforlignelig Tapperhed, men Helten segner for Ditmarskernes Kugler og Spyd — og Dannebrog, Danmarks Helligdom, føres til Wöhrden.

* * *

Daniel Rantzau har den 20. Oktober 1665 ført den danske Hær frem til Svarteå, mod de talrige svenske Tropper, der under Mord og Brand har hærget Halland og Blekinge. Den danske Feltherre taler mandige og opildnende Ord til sine Folk, førend Kampen begynder, men den synes kun at blive til Ulykke for de Danske. Da hugger Rantzau ind med sine Ryttere, fra hvis forreste Rækker Dannebrog vajer, tilbageerobrer de tabte Kanoner, kaster Fjenden ud i Aaen og Moserne og følger et nyt Blad til Danmarks Hæderskrands. Jubelen løfter sig over den danske Hær — og den giver endnu Genlyd i Folket, lige til vore Dage.

* * *

Carl Gustavs Armee er gaaet over Isens farlige Bro til Sjælland, og har lagt sig som en Jærnring om Hovedstadens Volde. Maaned efter Maaned har Byens Borgere og Garnison kæmpet mod Sult, Kulde og Angreb, ventende paa

det store Øjeblik, hvor Hovedstormen maatte komme og hvor Landets Velfærd og Fremtid vil afhænge af deres Mod og Tapperhed. Vel vajer nu andre Faner end Dannebrog over de danske Stridsmænds Rækker, men i hver Fane glimter dog i Hjørnet det rød-hvide Korsmærke frem, som Tegn paa, at de staar under Rigets Hovedbanner.

Stormen kommer den 10. Februar 1659, men den finder Forsvarerne paa deres Post. Da Morgensolen atter hæver sig over Sundet har Københavns Borgere tilbageslaaet det voldsomme Stormangreb, og reddet Danmark fra Undergang.

Bølgerne i Køgebugt nynner en sagte Sang om fjerne Tider, om dengang Niels Juels prægtige Flaade stævnede frem til Kamp mod de svenske jævnbyrdige Modstandere. Bølgerne synger om det herlige rød-hvide Splitflag, der vajende fra de danske Skibe smeldede i Vinden. De synger om Danmarks store Admiral og hans dygtige Sømænds Kamp den 1. Juli 1677, da Slaget i Køgebugt blev en af de største Sejre som den danske Flaade har vundet.

Men Bølgerne i Køgebugt nynner ogsaa en anden Sang; den fortæller om Ivar Hvitfeldt og Besætningen paa hans Skib »Dannebrog«, der reddede de danske Orlogsskibe den 4. Oktober 1710. Han kæmpede til det sidste, indtil Flammerne fra Skibets Krudtkammer slikkede op om det vajende Flag, og »Dannebrog« foer i Luften. Derfor synger Bølgerne om vort Flag: »og flyver Du mod Himlen i stolte Lueres Favn, da nævn for Stjernevrmlen din høje Hvitfeldts Navn!«

Med Blikket rettet frejdigt fremefter og med Dannebrog's bølgende Flagdug over sit Hoved stævner Tordenskjold gennem Dynekilens bugtede Løb frem mod de svenske Batterier, for at erobre den fjendtlige Flaade. Med utroligt Mod og Kraft kæmper han den 18. Juli 1716 Kampen tilende, og fører fyrretyve Skibe ud af Dynekilen, under Svenskernes rasende Beskydning.

Skærtorsdag den 2. April 1801 spejder danske Matroser og Haandværkere fra Defensionsskibene ud mod den engelske Flaade, der ligger opankret ved Middelgrunden. Man ser Flaaden lette og styre ned mod de danske Skibe, der snart bliver indviklede i en heftig Kamp mod den engelske Overmagt. Ved List lykkes det Admiral Nelson at vende Kampens Resultat fra et Nederlag for de Engelske til et Nederlag for de Danske. Men aldrig har noget Flag vajet hæderligere over en tabt Kamp, end Dannebrog vajede over

Slaget paa Rheden. Det var det stolteste Nederlag, nogen Nation før og siden har lidt.

»Nattens dæmrende Taager har sig paa Engen lagt«, og gennem Dæmringen iler danske Soldater lydløst fra Fredericias Porte ud mod de tyske Skanser, den 6. Juli 1849. Mand mod Mand kæmpes langs Skansernes Brystværn, men snart vajer Dannebrog festligt i Morgensolens Glans over alle de fjendtlige Fæstningsværker, medens Tyskerne er kastede langt tilbage i Terrænet.

Der ses tæt Røg i Syd fra den danske Eskadre, som den 9. Maj 1864 damper ned mod Helgoland. Det er østerrigske Orlogsskibe og tyske Kanonbaade som stævner til Kamp med Suensons Eskadre. Chefen raaber fra Komandobroen: »Der have vi Østerrigerne, Folk, nu møde vi dem; jeg stoler paa, vi ville kæmpe som vore tapre Kammerater ved Dybbøl.« Under dundrende Hurraraab gaar de danske Matroser til Kampen, og snart slaar Luerne op i det flygtende fjendtlige Flagskib. Sejren er fulgt i de danske Orlogsskibes Kølvand, og gennem Krudtdampen vajer Dannebrog stolt over »Niels Juel«, »Jylland« og »Hemjdal«.

Hvor travle Kinesere iler gennem Havnestædernes Gader, og dybtlastede Djunker glider tungt gennem Kinas bugtede Flodmundinger, ses i Aarene 1870—71 et Dannebrog'sflag vajende fra en stolt Fregat. Det er »Tordenskjold«, der med Store Nordiske Telegrafskabs Kabler ombord er ved at spinde Østen ind i Nutids-Kulturens Næt; at frugtbargøre H. C. Ørstedes geniale Opfindelse, til Ære for hans Fødeland.

Langt ud over Landet »sønden Aa«, i hvert Hjem, i hvert Hus, i hver Gaard ligger nu snart et Dannebrog'sflag rede til at hejses paa den store Dag, da Landet atter skal være dansk Jord. Naar det Øjeblik kommer vil Dannebrog'sflagene gaa tilvejs over hele Danmark i saa stort et Antal, som ingensinde før. Da vil vort skønne Flag Landet over bølge mod Himlen, og med større Følelse og Forstaaelse end nogensinde tidligere vil vi, med den sædvanlig brugte lille Forandring i Ordene, synge om Dannebrog:

»Uplettet skal du svinge
Dig over Land og Sø
Til Nordens Brynjer springe
Og Danmarks Hjerter dø!«

HARALD TOFTE

AGITÉR

for

Tilgang til Marineforeningen.